

Pasningsvejledning for surikat og manguster

1. Dyreart

Surikat (*Suricata suricatta*); dværgmangust (*Helogale parvula*); zebamangust (*Mungos mungo*)

2. Fuldvoksen størrelse (uden hale)

Surikat: 25-35 cm og 7-900 g. Dværgmangust: 16-28 cm og 2-300 g. Zebamangust: 30-40 cm og 1-2 kg.

3. Forventet levealder

Levealderen er typisk mellem 10 og 12 år.

4. Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Alle arter er dagaktive, og sover om natten typisk i forladte termitboer, jordhuler (evt. gravet selv), i klippesprækker, hule træstammer o.l. De lever i større flokke og skal derfor altid holdes minimum 2-3 sammen.

De holdes bedst i et større udendørs anlæg, gerne med fri adgang til et frostfrit indendørs anlæg, på minimum 15 m² for 2-3 individer. Arealet øges med ca. 20 % pr. ekstra individ. Bundlaget udenfor skal bestå af et tykt lag jord og sand, gerne med forhøjninger, og indenfor af spåner o.l. Jorden skal være godt stampet, så den ikke kollapser, når dyrene graver deres gange. Anlægget skal sikres nedadtil med net eller fliser minimum 1 m i dybden og minimum 1,2 meter over jorden med solide, glatte sider, så dyrene ikke kan undslippe ved at grave sig ud eller klatre over siderne. Der kan anlægges et gang- og hulesystem under jorden (helst i en høj) i form af rengøringsvenlige rør og redekasser. Som minimum skal de dog altid kunne grave større huller selv. For enden af rørene anlægges nedgravede redekasser med plads til samtlige individer, foret godt med hø og halm.

5. Særlige pasningsbehov, herunder særlige krav til temperaturforhold

De kan gå ude året rundt, såfremt der er rigeligt frostfrie redekasser. I hele anlægget er det vigtigt med masser af solrige områder, hvor dyrene kan varme sig, når vejret tillader det. På overskyede, kølige dage bør der suppleres med varmelamper ophængt i en højde, så dyrene ikke kan blive forbrændt.

Frisk foder og rent drikkevand i et fastspændt trug skal altid være tilgængeligt. Anlægget skal dagligt rives for ekskrementer og foderrester. Øvrig rengøring gøres efter behov (jo større anlæg, des sjældnere rengøring), så en høj hygiejne i anlægget opretholdes.

6. Stimulering og behov for motion

Overvægt er et hyppigt problem, og det er derfor vigtigt altid at tilbyde dyrene rigeligt med aktiviteter. Ud over rigeligt med gravemuligheder kan man gemme fødeemner rundt omkring anlægget og i udfordrende beholdere, så de skal bruge tid og kræfter på at få fat i dem. Lugtesansen er veludviklet, og forskellige dufte kan være en god berigelse.

7. Fodring

Føden i naturen er primært insekter, edderkopper og snegle, og til en vis grad skorpioner, mindre krybdyr, småfugle, æg, gnavere, evt. lidt bær og frugt. De skal dagligt fodres med en varieret blanding af katte- og hundetørfoder, universalfoder, diverse hvirvelløse dyr, mus, daggamle kyllinger, kødstykker, æg, kogt ris og lidt frugt (frisk som tørret). Foderet skal spredes ud, så alle individer får mulighed for at æde.

Zebamangust bearbejder større fødeemner med hård skal ved at slå skallen itu mod et hårdt objekt (f.eks. en stor sten), hvorfor sådanne objekter bør være tilgængeligt for dem. Af og til kan der gives lidt fisk og fiskeolie til at hjælpe med at holde pelsen i orden. Dagligt gives et vitamin- og mineraltilskud til rovdyr.

8. Sociale behov

Alle arter lever naturligt i større sociale flokke på op til 40 individer, men typisk 10-20 individer. Hunnerne i samme flok er typisk beslægtede med hinanden, mens hannerne normalt forlader deres gruppe for at danne en ny flok med ubeslægtede hunner. Flokmedlemmer kan hjælpes ad

med at opfostre ungerne. Skal nye individer introduceres i en flok, skal de helst være helt unge, og det kræver en passende lang tilvænningsperiode i separate anlæg, hvor dyrene kan vænne sig til hinanden.

Grundet den begrænsede plads bør disse arter ikke holdes sammen med andre arter.

9. Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

De kan få op til 3-4 kuld årligt, hvis vejret tillader. Drægtighedsperioden er ca. 45-70 dage (kortest for dværgmangust) og kuldstørrelsen er typisk 2-5 unger (flest hos dværgmangust). Ungerne fødes typisk i huler under jorden og kommer så småt ud herfra efter nogle ugers tid, hvor der altid vil været et ældre individ til at passe på dem. Ungerne bør tidligst tages fra moderen 1 år gamle og bør, hvis de flyttes til en anden gruppe, altid flyttes to eller flere sammen, så de kan støtte sig socialt til hinanden, når de skal finde deres plads i den nye flok.

10. Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Såfremt de holdes i harmoniske grupper i rummelige, stimulerende anlæg, forekommer sygdomme sjældent. Tegn på sygdom og mistrivsel er glansløse øjne, filtret pels, løbende næse og nedsat appetit. Det kan ske hos specielt små unger, at (dele af) halen mistes (pga. bid fra artsfæller eller overdreven slikken), men såret vil normalt hele fint. Nødsages man til at tage et sygt individ fra dens gruppe i forbindelse med behandling, skal der så vidt muligt altid tages et flokmedlem med, så det syge dyr stresses mindst muligt.

Øvrige informationer

Surikat (*Suricata suricatta* – Foto: Alecia Carter) og zeboramangust (*Mungos mungo* – Foto: Joachim S. Müller).

Begge arter findes typisk på den afrikanske savanne.

Slutblok

Udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse (www.dyrenesbeskyttelse.dk) i samarbejde med Dansk Primat Sammenslutning – Foreningen for Exotiske Pattedyr (www.aber.dk).

Pasningsvejledningen indeholder generel information om pasning af en dyreart/dyregruppe. Yderligere oplysninger kan findes på biblioteket eller på ovennævnte og andre hjemmesider. Pasningsvejledningens faglige indhold er godkendt af Rådet vedrørende hold af særlige dyr den 6.12.2013 i henhold til bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med dyr.